

Національна академія
державного управління
при Президентові України

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ: КОМУНІКАТИВНИЙ АСПЕКТ

МАТЕРІАЛИ
щорічної науково-практичної конференції
за міжнародною участю
(Київ, 3–4 листопада 2016 р.)

.....	<i>П.О.Редін.</i> Мовна політика в Україні та європейський контекст	406
361	<i>М.В.Руденко.</i> Формування професійно-педагогічної компетентності у майбутнього інженера-педагога	408
361	<i>К.Ш.Секельгіді.</i> Управління комунікацією як компонент особистісного самоуправління державного службовця	409
363	<i>Л.О.Сікорака.</i> До питання формування позитивної “комунікативної репутації” сучасного публічного управління.....	411
364	<i>О.А.Соколова.</i> Діловий етикет сучасної мовної комунікації в електронному просторі	413
365	<i>I.V.Tymoshchuk.</i> English competence as a tool for state office workers communication in the process of building out a legal state	415
367	<i>Л.П.Ткаченко.</i> Підготовка публічних управлінців до конструктивного соціального діалогу.....	416
369	<i>Т.В.Томашевська.</i> Комуникативна компетенція як складова професійної компетентності політико-управлінської еліти	417
370	<i>Н.Л.Тоцька.</i> Мовна комунікація в професійній діяльності студентів технічних університетів	419
373	<i>Ю.М.Узденова.</i> Культура мовлення публічного управлінця	420
374	<i>Т.В.Філіпова.</i> Розвиток мовної особистості державних службовців як умова підвищення професіоналізму на державній службі.....	422
375	<i>Л.А.Чабак.</i> Етичні вимоги до мовної комунікації в професійній діяльності публічних управлінців	423
377	<i>В.Я.Шуть.</i> Розвиток риторичної компетентності публічних управлінців як складової мовної комунікації	425
378	<i>I.I.Яремин.</i> Культура та мовні засоби переконування в професійній діяльності публічних службовців	427
380		
382	ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЦІНОСТЕЙ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ (секція 8)	429
384		
385	<i>В.О.Гусєв, С.В.Загороднюк.</i> Проектний менеджмент формуванням компетентностей у здобувачів вищої освіти в галузі знань “публічне управління та адміністрування” з використанням “хмарних технологій”	429
387		
389	<i>Н.Л.Астапова.</i> Компетенції та компетентності в управлінні розвитком людських ресурсів	433
390	<i>В.П.Ніколаєв.</i> Специфіка підготовки держслужбовців як замовників послуг з фахового управління проектами	434
392	<i>Л.В.Прудиус.</i> Формування крос-культурної компетентності публічних службовців на основі концепції крос-культурного менеджменту	436
394	<i>H.B.Савченко.</i> Механізми проектного менеджменту в реалізації державної клієнтоорієнтованої політики зайнятості	438
397	<i>H.B.Сороко.</i> Застосування веб-індикаторів наукових і науково-педагогічних досліджень як складова комунікативної компетентності	439
398	<i>A.O.Камуз.</i> Електоральний менеджмент та підходи до управління виборчою кампанією	440
399	<i>A.M.Штефанюк.</i> Формування поняттєво-категорійного апарату дослідження іміджу представницької влади.....	442
401	<i>Є.І.Бородін, І.А.Чикаренко.</i> Розвиток проектних компетентностей публічних службовців: досвід реалізації он-лайн навчання	446
402	<i>В.Д.Дзега.</i> Значимість комунікації як один з елементів професійного розвитку керівника органу місцевого самоврядування.....	448
404		
404		

гнучкість у використанні стилів спілкування, доброзичливість, недопущення підвищеної інтонації, шанобливе ставлення до громадян, керівників і співробітників.

Отже, дискурс мовної комунікації доволі широкий, адже вона може розглядатися з точки зору особливостей специфіки вербального спілкування, соціального, культурного, історичного контексту тощо. Успіх мовної комунікації залежить від багатьох чинників: налаштованості суб'єктів комунікативної взаємодії на діалог, ситуативного контексту, соціальних та культурних передумов, однак скрай важливим для успіху є й врахування етичного аспекту – пов'язаного з ввічливістю, культурою спілкування.

Список використаних джерел

1. *Паращук В.Ю. Основи теорії мовної комунікації / О.А. Семенюк, В. Ю. Паращук. – К.: Академія, 2010. – 240 с.*
2. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року №889-19: [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
3. Про затвердження Правил етичної поведінки державних службовців: постанова Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2016 р. № 65: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/ru/cardnpd?docid=248839311>
4. Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування: наказ Національного агентства України з питань державної служби від 5 серпня 2016 року № 158 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1203-16>
5. Чмут Т.К. Етика ділового спілкування : навч. посіб. / Т.К. Чмут, Г.Л.Чайка. – К.: Знання, 2007. – С.14.

В.Я.Шуть,

кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри методики
суспільно-гуманітарної освіти і виховання
Інституту післядипломної педагогічної освіти
Київського університету імені Бориса Грінченка

Розвиток риторичної компетентності публічних управлінців як складової мовної комунікації

Мовна комунікація публічних управлінців, стаючи важливим чинником якісного підвищення ефективності їхньої професійної діяльності, передбачає вироблення стратегії саморозвитку, життєтворчості, постійної роботи щодо вдосконалення мисленево-мовленнєвих аспектів ділового спілкування, високий рівень яких визначається досконалім володінням нормами сучасної літературної мови в процесі мовленнєвої діяльності. Надійною запорукою успіху ділової людини є оволодіння багатогранними можливостями науки і мистецтва усної публічної переконуючої комунікації, тобто мистецтво переконання живим словом [1, с. 293].

Професійна програма курсу “Ділова українська мова в державному управлінні” для заочного навчання студентів магістерської програми напряму підготовки 074 “Публічне управління та адміністрування (Державне управління)” передбачає ознайомлення з теоретичним матеріалом, виконання практичних завдань, проходження тесту для самоконтролю та контрольного тестування. Практичні завдання курсу містять аналіз норм сучасної літературної мови, зокрема для перевірки знань публічних управлінців щодо особливостей усної та писемної форми офіційно-ділового стилю: у діловому спілкуванні звертатися до співрозмовника, дотримуватися лексичних та граматичних норм сучасної літературної мови при укладанні ділових паперів. Студентам запропоновано також провести дослідження ролі ораторського мистецтва, риторичної комунікації у власній професійній діяльності, проаналізувати особливості риторичного процесу (шляху від думки до мовленого публічного слова).

Ділова риторика – це галузь людської культури, що включає в себе науку, мистецтво та практику про переконливе та ефективне мовлення в різних видах (жанрах) ділового спілкування, для вивчення її основ звертаємо увагу на принципи та правила різних видів (жанрів) ділової риторики, логіко-психологічні аспекти мистецтва суперечки, етноспецифічні особливості вербального спілкування, зовнішню культуру оратора тощо.

Застосування системи Moodle під час вивчення дисципліни “Ділова українська мова в державному управлінні” дає можливість застосування інноваційних методів викладання та навчання, що змістово вдосконалюють академічний процес, налагоджуючи комунікацію між викладачем і студентами. Загальними структурними компонентами реалізації електронного курсу є: слухач / групи слухачів, викладач; комп’ютерно-комунікаційні інформаційні середовища (Інтернет, Moodle), де зберігаються наукові та навчально-методичні матеріали й проводяться дистанційні навчальні практичні заняття; методичні рекомендації для слухачів і викладача.

Оскільки в риториці значну роль відіграє вміння впливати на співрозмовника, тобто вміння збудити в нього потрібні емоції й почуття та керувати ними з метою захопити, спонукати до дій, важливим і корисним для промовця є вміння користуватися діалоговими технологіями спілкування. Технологія (з грецької) в буквальному перекладі означає вчення про майстерність, уміння фахівця. Діалог є однією з форм мовлення, що являє собою розмову між двома або кількома особами, характеризується короткими висловлюваннями, простотою синтаксичної будови його частин, високою частотністю неповних речень. Отже, діалогові технології – це процес створення комунікативного середовища, поширення простору співробітництва на рівні “суб’єкт-суб’єктних” та “суб’єкт-об’єктних” взаємин. Така науково обґрунтована система гарантує досягнення певної мети спілкування через чітко визначену послідовність і відбір методик, технік, спроектованих на здійснення проміжних цілей і наперед визначений кінцевий результат.

За твердженням І.Плотницької, головне завдання викладачів і слухачів у дистанційному форматі вивчення мовних дисциплін полягає в тому, щоб якомога краще оволодіти всіма нормами ділової української мови, скоригувати своє мовлення та підвищити мовленнєву культуру [2, с. 105]. Значна частина навчальних годин при вивченні дисципліни “Ділова українська мова в державному управлінні” відводиться на самостійне опрацювання, тому матеріали електронного курсу містять додаткові теоретичні відомості, завдання для самостійного виконання та методичний супровід до них, що забезпечить якісне опрацювання студентами певних тем.

Таким чином, система законодавчо закріплених, історично сформованих та природно встановлених правил риторичної комунікації в різних сферах службової та позаслужової діяльності, запропонована студентам магістерської програми напряму підготовки 074 “Публічне управління та адміністрування (Державне управління)”, сприяє формуванню мовленнєвої компетентності сучасних управлінців, стаючи важливим чинником досягнення високої культури ділового спілкування.

Список використаних джерел

1. Ленда Р.І. Розвиток комунікативних здібностей державних службовців та посадових осіб у рамках Концепції гуманізації та гуманітаризації освіти України / Р.І. Ленда // Підготовка фахівців у галузі знань “Державне управління”: вимоги до змісту та відповідність сучасним викликам: матеріали щоріч. наук.-практ. конф. за міжнар. участю (Київ, 6-7 листоп. 2014 р.) / за заг. ред. Ю.В. Ковбасюка, М.М. Білинської, В.М. Сороко. – К. : НАДУ, 2014. – С. 292-293.
2. Плотницька І.М. Українська мова в державному управлінні: теоретико-методологічний аспект. Монографія / І.М. Плотницька. – К. : Вид-во НАДУ, 2006. – 232 с.
3. Сагач Г.М. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. Навчальний посібник / Г.М. Сагач. Міжнародна академія фундаментальних основ буття, Київський інститут соціальних та культурних зв'язків імені святої рівноапостольної княгині Ольги. – К. : Зоря, 2003. – 255 с.